

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 49.639/4
DU 9 MAI 2011

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de la Défense, le 3 mai 2011, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi « transposant la directive 2007/2/CE du Parlement européen et du Conseil du 14 mars 2007 établissant une infrastructure d'information géographique dans la Communauté européenne (INSPIRE) », a donné l'avis suivant :

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si l'avant-projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité de déposer un projet de loi devant le Parlement.

*
* *

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de veroordeling van België op 17 februari 2011 door het Hof van Justitie wegens niet-omzetting en het feit dat de Europese Commissie bij brief van 8 maart jl. heeft gevraagd haar de maatregelen te laten kennen die werden genomen om aan het arrest uitvoering te geven. De omzetting is reeds voor de drie gewesten verwezenlijkt en de federale overheid is de enige die de volledige omzetting nog niet heeft verricht”.

*
* *

Le texte en projet a pour objet d'assurer la transposition partielle de la directive 2007/2/CE du Parlement européen et du Conseil du 14 mars 2007 établissant une infrastructure d'information géographique dans la Communauté européenne (INSPIRE), dont le délai de transposition a expiré le 15 mai 2009, conformément à l'article 24, paragraphe 1, de cette directive.

Par ailleurs, comme il ressort du dossier transmis à la section de législation, le 17 février 2011, la Cour de Justice de l'Union européenne a rendu un arrêt dans l'affaire C-321/10 (Commission c. Royaume de Belgique), par lequel la Cour a déclaré et arrêté :

« 1) En ne prenant pas, dans le délai prescrit, toutes les dispositions législatives, réglementaires et administratives nécessaires pour se conformer à la directive 2007/2, du Parlement européen et du Conseil, du 14 mars 2007, établissant une infrastructure d'information géographique dans la Communauté européenne (INSPIRE), le Royaume de Belgique a manqué aux obligations qui lui incombent en vertu de ladite directive ».

Ces circonstances ne suffisent toutefois pas à justifier que l'avis de la section de législation du Conseil d'État puisse être requis dans un délai de 5 jours ouvrables, en lieu et place d'un délai de trente jours.

En effet, faisant suite à l'arrêt de la Cour de Justice du 17 février 2011, la Commission européenne a adressé, le 8 mars 2011, la lettre suivante aux autorités belges :

« Monsieur l'Ambassadeur,

Le 17 février 2001, la Cour de Justice a rendu un arrêt dans l'affaire C-321/10 (Commission c. Royaume de Belgique), par lequel elle constate que :

'En ne prenant pas, dans le délai prescrit, toutes les dispositions législatives, réglementaires et administratives nécessaires pour se conformer à la directive 2007/2/CE du Parlement européen et du Conseil, du 14 mars 2007, établissant une infrastructure d'information géographique dans la Communauté européenne (INSPIRE), le Royaume de Belgique a manqué aux obligations qui lui incombent en vertu de ladite directive'.

Aux termes de l'article 260, paragraphe 1, TFUE, l'État membre reconnu par la Cour de Justice comme ayant manqué à une des obligations qui lui incombent en vertu du Traité est tenu de prendre les mesures que comporte l'exécution de l'arrêt de la Cour.

Par la présente, les services de la Commission désireraient être informés des mesures prises par la Belgique à cette fin. Il conviendrait de fournir un calendrier précis pour l'adoption des mesures législatives et administratives qui sont envisagées afin de mettre en conformité la législation belge avec le droit Européen.

L'attention des autorités compétentes est attirée sur le fait que, dans l'hypothèse où l'État membre concerné n'a pas pris ces mesures, la Commission peut saisir la Cour de Justice, au terme de la procédure écrite à l'article 260 paragraphe 2, TFUE. Si la Cour reconnaît que l'État membre concerné ne s'est pas conformé à son arrêt, elle peut lui infliger le paiement d'une somme forfaitaire et d'une astreinte.

Je me permets de vous rappeler que la Commission a précisé dans le cadre de sa Communication de 2007 'Pour une Europe des résultats – Application du droit communautaire' (COM(2007)502) que sa politique relative à la deuxième phase de la procédure d'infraction de l'article 260 TFUE consiste à ce qu'en absence de justifications exceptionnelles, elle s'assure dans un délai allant de 12 à 24 mois à compter du premier jugement soit que l'infraction, ait été entièrement corrigée, soit qu'une deuxième saisine de la Cour de Justice de l'Union européenne ait été faite.

Je vous serais reconnaissant de bien vouloir prier vos autorités de me communiquer dans un délai de deux mois à compter de ce courrier les mesures prises par la Belgique afin d'assurer l'exécution de l'arrêt».

Il ressort de ce courrier que la Commission européenne ne demande pas aux autorités belges de prendre les mesures législatives et réglementaires d'exécution de l'arrêt de la Cour de Justice dans les plus brefs délais, mais plutôt, qu'elle leur demande, avant tout, de « fournir un calendrier précis pour l'adoption des mesures législatives et administratives qui sont envisagées afin de mettre en conformité la législation belge avec le droit Européen ».

Il ressort également de cette lettre qu'en tout état de cause, les autorités belges disposent encore en réalité d'un délai de 12 à 24 mois pour adopter les mesures législatives et réglementaires assurant la transposition de la directive INSPIRE.

La demande d'avis est, par conséquent, irrecevable.

La chambre était composée de

Messieurs	P. LIÉNARDY,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
	L. DETROUX,	
Madame	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme A. VAGMAN, auditeur.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

A.-C. VAN GEERSDAELE

P. LIÉNARDY

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 49.639/4
VAN 9 MEI 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, vierde kamer, op 3 mei 2011 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet “tot omzetting van de richtlijn 2007/02/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (INSPIRE)”, heeft het volgende advies gegeven:

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van de regering beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit voorontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*

* *

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief als volgt:

"Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de veroordeling van België op 17 februari 2011 door het Hof van Justitie wegens niet-omzetting en het feit dat de Europese Commissie bij brief van 8 maart jl. heeft gevraagd haar de maatregelen te laten kennen die werden genomen om aan het arrest uitvoering te geven. De omzetting is reeds voor de drie gewesten verwezenlijkt en de federale overheid is de enige die de volledige omzetting nog niet heeft verricht."

*

* *

De ontworpen regeling heeft tot doel te zorgen voor de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2007/2/EG van 14 maart 2007 van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (INSPIRE), waarvan de omzettingstermijn overeenkomstig artikel 24, lid 1, van die richtlijn verstreken is op 15 mei 2009.

Zoals blijkt uit het dossier dat aan de afdeling Wetgeving is toegezonden, heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie bovendien op 17 februari 2011 een arrest gewezen in zaak C-321/10 (Commissie/Koninkrijk België), waarin het Hof het volgende verklaard en vastgesteld heeft:

"1) Door niet binnen de gestelde termijn de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (INSPIRE), is het Koninkrijk België de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet nagekomen."

Die omstandigheden leveren evenwel geen voldoende redenen op om het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State te kunnen aanvragen binnen een termijn van vijf werkdagen in plaats van binnen een termijn van dertig dagen.

Naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van 17 februari 2011 heeft de Europese Commissie immers op 8 maart 2011 aan de Belgische autoriteiten de volgende brief gezonden:

“Excellentie,

Op 17 februari 2011 heeft het Hof van Justitie uitspraak gedaan in de zaak C-321/10 (Commissie tegen het Koninkrijk België). In deze zaak heeft het Hof vastgesteld dat:

‘Door niet binnen de gestelde termijn alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (Inspire), is het Koninkrijk België de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet nagekomen.’

Ingevolge artikel 260, eerste lid, van het Verdrag inzake het functioneren van de Europese Unie (TFUE), is een lidstaat, indien het Hof van Justitie vaststelt dat hij een der krachtens het Verdrag op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, gehouden die maatregelen te nemen, welke nodig zijn ter uitvoering van het arrest van het Hof van Justitie.

Middels dit schrijven verzoeken de Commissiediensten om nadere inlichtingen over de maatregelen die het Koninkrijk België ter uitvoering van bovengenoemd arrest van het Hof van Justitie heeft genomen. Zij zouden daarbij graag een nauwkeurige agenda voor het aannemen van de noodzakelijke wettelijke en bestuurlijke maatregelen ontvangen die ertoe strekken de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met het Europees recht.

In dit verband worden de bevoegde autoriteiten gewezen op het feit dat, ingeval de Lidstaat bedoelde maatregelen niet heeft genomen, de Commissie zich, ingevolge de procedure van artikel 260, tweede lid, TFUE wederom tot het Hof van Justitie kan wenden. Ingeval het Hof vaststelt dat de Lidstaat geen uitvoering heeft gegeven aan de uitspraak, kan deze de betaling van een forfaitaire som of dwangsom opleggen.

Ik wil u er aan herinneren dat de Commissie in haar Mededeling van 2007 inzake ‘een Europa van resultaten - toepassing van het gemeenschapsrecht’ (COM(2007)502) ten aanzien van de tweede fase van de op artikel 260 TFUE gebaseerde inbreukprocedure het beleid voert, dat, behoudens uitzonderlijke rechtvaardiging, zij ervan uitgaat dat binnen 12 tot 24 maanden na de eerste uitspraak hetzij de inbreuk is beëindigd, hetzij een tweede beroep is ingesteld bij het Hof van Justitie.

Ik zou U zeer erkentelijk zijn als de betreffende autoriteiten mij binnen twee maanden, te rekenen vanaf de dag van ontvangst van deze brief, de door het Koninkrijk België getroffen maatregelen mededelen waarmee uitvoering wordt gegeven aan de genoemde uitspraak”.

Uit dat schrijven blijkt dat de Europese Commissie aan de Belgische autoriteiten niet vraagt om zo snel mogelijk de wettelijke en verordenende maatregelen te treffen ter uitvoering van het arrest van het Hof van Justitie, maar veeleer dat ze hen in de eerste plaats vraagt "een nauwkeurige agenda voor het aannemen van de noodzakelijke wettelijke en bestuurlijke maatregelen (te mogen) ontvangen die ertoe strekken de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met het Europees recht".

Uit die brief blijkt eveneens dat de Belgische autoriteiten in feite hoe dan ook nog over een termijn van 12 à 24 maanden beschikken om de wettelijke en verordenende maatregelen te treffen tot omzetting van de INSPIRE-richtlijn.

De adviesaanvraag is bijgevolg niet-ontvankelijk.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LIÉNARDY,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
	L. DETROUX,	
Mevrouw	A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. A. VAGMAN, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de Heer P. LIÉNARDY.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-C. VAN GEERSDAELE

P. LIÉNARDY